

سرشناسه:	رادمند، محمد مهدی، ۱۳۴۳ -
عنوان و نام پدید آور:	هنر مقاومت و مقاومت هنرمندانه (در آثار حافظ شیرازی): به همراه اثر هنر بر جسم و روان آدمی (در آثار سعدی شیرازی) / به کوشش محمد مهدی رادمند.
مشخصات نشر:	قم: طلیعه سبز، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری:	۱۶۸ ص.
شابک:	۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۰۵۵ - ۸۲ - ۴
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا.
موضوع:	حافظ شمس الدین محمد، - ۷۹۲ ق - نقد و تفسیر
موضوع:	سعدی، مصاح بن عبدالله، - ۷۹۱ ق - نقد و تفسیر
موضوع:	شعر فارسی - قرآن ۷ ق - تاریخ و نقد
موضوع:	اخلاقی در ادبیات
رده بندی کنگره:	۱۳۹۳ هـ ۹ / ۲ ر / PIR ۵۴۳۴
رده بندی دیویی:	۸ / ۱۳۲
شماره کتابشناسی ملی:	۳۴۵۳۶۵۹

هنر مقاومت و مقاومت هنرمندانه

نویسنده:	دکتر محمد مهدی رادمند
ناشر:	طلیعه سبز ۰۹۱۲۷۵۰۶۵۳۶
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	مؤسسه بوستان کتاب
نوبت چاپ:	اول / ۱۳۹۳
قطع و تعداد صفحات:	رقعی، ۱۶۸ صفحه
تیراژ:	۱۰۰۰
قیمت:	۷۸۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر متعلق به مؤلف است

هنر مقاومت
و
مقاومت هنرمندانه
(در آثار حافظ شیرازی)

به همراه:
اثر هنر
بر جسم و روان آدمی
(در آثار سعدی شیرازی)

محقق:
دکتر محمد مهدی رادمند

فهرست مطالب

پیش گفتار.....	۹
----------------	---

فصل اول: هنر مقاومت و مقاومت هنرمندانه

در غزلیات لسان الفیبه شیرازی

مقدمه.....	۱۵
فرضیه این نوشتار.....	۱۶
مقاومت هنرمندانه.....	۱۹
مقاومت رندانه.....	۲۳
شعر مقاومت.....	۲۴
مقاومت در مقابل نفاق.....	۲۸
هنر مقاومت.....	۳۰
۱. هنر پذیرش مشکلات.....	۳۰
۲. هنر اطاعت از رهبری.....	۳۴

- ۳۷ ۳. هنر تحمل رنجهای عاطفی
- ۳۹ ۴. آماده باش دائمی
- ۴۱ ۵. هنر صبوری
- ۴۳ ۶. هنر پذیرش خطرهای جسمانی
- ۴۵ ۷. هنر اجتناب از خودکامگی
- ۴۷ ۸. هنر توکل بر خدا
- ۵۰ ۹. هنر بی‌ریائی
- ۵۳ ۱۰. هنر جانبازی
- ۵۵ ۱۱. هنر رازداری
- ۵۸ ۱۲. هنر رعایت اخلاق
- ۶۱ ۱۳. هنر ماندگاری در تاریخ
- ۶۴ ۱۴. هنر کار تشکیلاتی و تیمی
- ۶۷ ۱۵. هنر اخلاص در عمل
- ۶۹ ۱۶. هنر همت و پشتکار
- ۷۳ ۱۷. هنر آزادگی
- ۷۵ ۱۸. هنر اجتناب از خودفروشی
- ۷۷ ۱۹. هنر دعا و توسل
- ۸۱ ۲۰. هنر وقت‌شناسی
- ۸۵ ۲۱. هنر تعلق خاطر گروهی
- ۸۸ ۲۲. هنر عمل‌گرایی
- ۹۰ ۲۳. هنر دشمن‌شناسی
- ۹۳ ۲۴. اخطار به دشمن
- ۹۶ ۲۵. هنر سبک باری

پیش‌گفتار □ ۷

۹۸	۲۶. هنر وفاداری.....
۱۰۰	۲۷. هنر قناعت.....
۱۰۴	۲۸. هنر اتحاد.....
۱۰۷	۲۹. هنر مردم‌داری.....
۱۱۰	۳۰. هنر عشق ورزی.....
۱۱۶	نتیجه‌گیری.....
۱۱۸	منابع و مآخذ.....

فصل دوم:

اثر هنر بر تن و روان آدمی

از دیدگاه شیخ اجل سعدی شیرازی

۱۲۱	پیش‌گفتار.....
۱۲۳	مقدمه.....
۱۲۷	تعریف هنر از نظر سعدی.....
۱۳۴	۱- تاثیر هنر بر تن.....
۱۳۵	۱-۱- نرم شدن دل دیگران.....
۱۳۷	۱-۲- مقدس شدن.....
۱۳۸	۱-۳- توانگری.....
۱۴۰	۱-۴- پرورش استبداد و اثبات توانایی‌ها.....
۱۴۱	۱-۵- عیب پوشی هنر.....
۱۴۴	۱-۶- محل نیاز قرار گرفتن هنرمند.....
۱۴۵	۱-۷- رهبری و سخنگویی هنرمند.....

- ۲- تاثیر هنر بر روان..... ۱۴۷
- ۲-۱- ایجاد عشق و دلدادگی..... ۱۴۷
- ۲-۲- رضایت مندی و تحمل..... ۱۴۹
- ۲-۳- نیکی به دیگران..... ۱۵۱
- ۲-۴- ایجاد مناعت طبع و وارستگی..... ۱۵۲
- ۲-۵- خداپرورانی..... ۱۵۴
- ۲-۶- انتقادپذیری..... ۱۵۶
- ۳- آسیب شناسی هنر از نظر سعدی..... ۱۵۸
- ۳-۱- حسادت حسودان..... ۱۵۸
- ۳-۲- بلهوسی..... ۱۶۱
- ۳-۳- بی هنر بودن..... ۱۶۱
- ۳-۴- شهرت طلبی و تکبر..... ۱۶۳
- ۳-۵- نبودن هم سخن اهل دل..... ۱۶۴
- نتیجه گیری..... ۱۶۶
- منابع و مأخذ..... ۱۶۷

پیش گفتار

کشف رمز و راز نوشته‌های حافظ شیرازی در قالب لطیف و بدیع غزل عاشقانه و نیز دانستن اسرار و حکمت‌های مکتوم در آثار سعدی شیرازی هر ایرانی و آشنای به ادب و هنر ایران را بر آن می‌دارد که عمیقاً این آثار را مورد مطالعه و مذاقه قرار دهد.

اینجانب نیز در این قافله که بیش از هفتصد سال است به کشف و شهود پرداخته چندی دو موضوع مهم را در آثار این دو شخصیت برجسته حائز اهمیت دیدم:

اول: هنر مقاومت و مقاومت هنرمندانه که از تمامی اشعار به ظاهر عاشقانه و ابیات عارفانه لسان الغیب در حال درخشش و تابناکی هستند.

دوم: اثر هنر بر جسم و روان آدمی که در تمام جملات و کرشمه‌های حکیمانه که در آثار سعدی شیرازی به هر خواننده‌ای خوش آمد می‌گوید.

این دو مقاله تحقیقی به دو مناسبت جمع‌آوری گردید و اینک که مجالی برای انتشار آنها فراهم آمده است فرصت را غنیمت شمرده و انتشار آنها را در دستور کار سال ۹۲ خود قرار داده‌ام.

امید است انتشار این مقالات بهانه‌ای باشد برای بقول سهراب سپهری:

چشم‌ها را باید شست ...

جور دیگر باید دید ...

بدیهی است حافظ با تمام زیرکی و غمازی سخن نمی‌تواند فقط یک شاعر عاشق پیشه باشد (آنگونه که متأسفانه او را معرفی کرده‌اند) شاعری که با ابزار گل و بلبل به دنبال راحتی در کنار جوئی پر آب و نگاری غمزه پیشه و دلکش عمر گران مایه خود را که به زیور حافظ بودن کلام خدا نیز مزین گشته است صرف کند. و سعدی با تمام حکمت و فلسفه‌ای که آموخته نمی‌تواند شاعری قلم به دست برای سرایش اشعاری ماندگار و خلق آثاری جذاب و گلستان گونه بوده باشد.

هر چند ظرافت هنری و شیوانی سخن در واژه واژه کلام آنها متجلی بوده است اما بزرگی و عظمت روح و روان این دو اسطوره ادبی کشور ذهن را به ماوای هنرمند بودن صرف و آن دو دعوت می‌کند.

به نظر نگارنده حافظ مبارزی جان برکف و چریکی زبردست بود که در دوره رونق ریا و مردم فریبی با اسلحه شعر به جنگ زهد ریاکارانه برخاست و سعدی که حکیمی فرزانه و اندیشمندی بزرگ بود که در دوره‌ای که این ابزاری برای سلطه قلمداد می‌شد سعی داشت آثار عمیق دیانت و الهیات را به روح و روان جامع به تصویر بکشد.

به عبارت دیگر حافظ پرده ریاکاری جامعه را با هنر شعر و سعدی پرده جهل و نابخردی مردم را با ابزار شعر و ادب به کناری زدند تا دو عنصر مهم را به مردم نمایش دهند.

الف- مبارزه هنرمندانه در اوج نجابت.

ب- دین داری اخلاق مدار در اوج هوشیاری.

حافظ مبارزه را ابزار تسلط بر زهد ریاکارانه تشخیص داد و سعدی توجه به اخلاق و تربیت صحیح را وسیله رشد و تعالی جامعه‌ای که در رخوت توجه به اذکار و اوراد و بی‌توجهی به اخلاق به عزلت رفته بود. اینک با مروری اینگونه در آثار این دو بزرگوار لحظاتی را در کلاس درس آنها که هدفی جز اثبات نقش آموزه‌های اسلامی در تعالی فرهنگ جامعه ایرانی نداشته‌اند به سر خواهیم برد.

از دوستان اندیشمند تقاضای اعلام نقطه نظرات سازنده خود را به آدرس پست الکترونیکی نویسنده به نشانی mm.radmand@yahoo.com را دارم.

امید است با دقت بیشتر در آثار این اسطوره‌های علم و ادب ایرانی شاهد کشف جلوه‌های ویژه‌تری از آن عزیزان در حوزه نقش دین در اداره جامعه باشیم.

محمد مهدی رادمند

تهران - تیر ماه ۱۳۹۲